

Nedavno su se u medijima pojavile glasine da se prodaje tvrtka Dok-Ing, tvorac prvog hrvatskog električnog automobila, no vlasnik je to opovrgnuo, rekavši da postoji mogućnost prodaje ako se pojavi dobra prilika, ali zasad ipak ne. Dapače, za početak ove godine najavljuje jeftiniju varijantu svog automobila, koji bi trebao koštati između 5 i 6 tisuća eura.

Kokoši ili jaje

Električne punionice su daleko najavljene i od njih se puno očekuje, baš kao i od onih u Rijeci, Osijeku i nekim drugim gradovima, također najavljenih za 2015. Punionice ovog tipa mogu se pronaći diljem, primjerice, Njemačke, Norveške, Irske, Finske ili Švicarske, ali i zemalja poput Češke, Turske, Mađarske ili Kine. Tvrtke poput **ABB-a** bave se razvojem ovih naprednih rješenja za e-mobilnost, prisutnih i kod nas, a podrazumijevaju sustave koje si mi ne možemo niti zamisliti – različite modele punionica, programe za njihov nadzor i upravljanje, spremišta energije, podstanice, automatizaciju mreža, rješenja za integraciju s obnovljivim izvorima energije...

No, što ćemo mi s tim punionicama? Ima li potrebe za njima? Rimac kaže da se tu zapravo javlja onaj poznati problem „kokoši i jajeta“: „Ako nema punionica ljudi neće kupovati električne automobile i obratno. Mislim da punionice trebaju biti prvenstveno u privatnom vlasništvu, odnosno vlasništvu tvrtki koje će ponuditi njihovu izgradnju, ali i da budu subvencionirane od države. Govorimo o benzinskim postajama i trgovačkim lancima kojima treba biti od interesa da korisnici električnih vozila, za koje bih komentirao da su još uvijek imućniji dio populacije, dođu kod njih, napune svoj automobil i u vremenu dok čekaju potroše novac na druge sadržaje“.

Domaći poduzetnici, inovatori i proizvođači svi se slažu oko jedne stvari, a ona je primjenjiva i u ovom području – država ne ulaže u domaću proizvodnju. Na 11. Međunarodnom znanstveno-stručnom savjetovanju „Energetska i procesna postrojenja“, održanom krajem prošle godine u Rovinju, najavljeno je da će Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost tijekom ožujka ili travnja 2015. godine raspisati novi natječaj za sufinanciranje nabave električnih vozila. Fond bi trebao sufinancirati i tečaj iz eko-vožnje za fizičke osobe. U dva javna poziva dosad Fond je s 15,5 milijuna kuna sufinancirao 440 vozila, od čega 53 električna vozila, 8 hibridnih plug-ina te 379 hibridnih vozila, rečeno je.

Postojeći kapaciteti zasad „drže“

Domaća energetska infra-

struktura zasad je, tako barem tvrde stručnjaci, dovoljna da podnese teret predviđenog vala električnih vozila, tako da pojačavanje energetske infrastrukture (proizvodnih, prijenosnih i distributivnih kapaciteta) neće biti potrebno sve dok udio električnih vozila na tržištu ne dostigne oko 25% (oko 380.000 vozila), što se u Hrvatskoj ne očekuje prije 2030.

Na savjetovanju u Rovinju, doduše, subvencioniranje električnih vozila čak se kritiziralo upravo zbog potrebe udvostručenja elektroenergetskih sustava u slučaju masovnog korištenja električnih vozila, što podrazumijeva i veliki financijski trošak.

Nije samo infrastruktura ove vrste potrebna kako bi se električni voznik proširio. Prošle godine Zagreb je uveo parkirališna mjesta za hibride i električne automobile, pa iako u tom gradu ima svega nekoliko takvih vozila,

ovo je početak, a razvoj e-mobilnosti trebao bi potaknuti i izgradnju/prenamjenu parkinga za sve koji žele voziti „zeleno“. To, naravno, gradu proširuje područje naplate parkinga, što je proračunu uvijek dobro. Ta mjesta imaju i trebala bi i ubuduće imati manju cijenu parkinga od ostalih, a sve u cilju poticanja svijesti i kupovine upravo ovakve vrste prijevoznih sredstava.

Iako su električna vozila cijenom još uvijek izvan dometa kupovne moći većine hrvatskih građana, već sama pomisao na proizvodnju ove vrste pod domaćim pečatom, pomalo budi u čovjeku neko strahopoštovanje. Nadajmo se da će država zadržati domaće proizvođače upravo ovdje gdje pripadaju i da ćemo se svi mi koji razmišljamo „zeleno“ jednog dana voziti „kak Bog zapovijeda“.

Maja Jurković

ELEKTRIČNI AUTOMOBILI, ČINI NAM SE, VEĆINI LJUDI U HRVATSKOJ JOŠ UVIJEK PREDSTAVLJAJU ZNANSTVENU FANTASTIKU. ONI SE PRIMARNO KUPUJU ZBOG UVJERENJA KUPACA, NJIHOVIH STAVOVA I ŽELJENOG STILA ŽIVOTA, A U HRVATSKOJ „ZELENI NAČIN RAZMIŠLJANJA“ JOŠ UVIJEK NIJE DOVOLJNO RAZVIJEN. KUPCIMA KOJI TAKO NE RAZMIŠLJAJU OVAKAV ĆE AUTOMOBIL, NARAVNO, BITI PRESKUP.